

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Nullum Fortunæ, aut Fati auxilium adiungi posse Deo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

CAPVT XXIV.

Quid non sit, aut quid sit FORTUNA, CASVS,
FATVM? & in his omnibus Deum domi-
nari.

Precipuus ferè error est mortalium, vt credant, *Fortunam*, aut *Fatum*, in casibus humanis, domina-
ri: quorum vno Prouidentiam è medio tollunt, al-
tero necessitatem ipsi Deo imponunt; & vtroque
efficiunt, vt Deus non esse Deus videatur. Si enim
Deo necesse est Deam adiungere, quæ *Fortuna* vocetur, atque
hunc Mundum regat; conficitur, Deum non sufficere, ad hunc
Mundum gubernandum. At qualis ille esset Deus? quàm parum
omnipotens? quàmque inops, si *Fortuna* ope auxiliòque indige-
ret? Quod etiam consequens est, si vlla *Fati* necessitate vrgeatur.
Siquidem nulla est omnipotentia, vbi necessitas manum iniicit,
aliquid facere cupienti. Quin neque illi ipsi rectè sunt ratiocina-
ti, qui, cum omnia assererent fortuitò contingere, *Fortunam* esse
Deam crediderunt. Si enim Dea illa aliquid fieri voluit, ergo id,
non *fortuito casu*, sed Deæ consilio ac voluntate euènit, aut si for-
tuitò euenit, ergo id Dea nulla voluit euenire. Qua de caussa Epi-
curus, teste Nicephoro, nullos Deos asseruit, omniaq; fortuitò, & sua
sponte existere sensit, & Mundum, nulla prouidentia regi, aperte docuit.
Quid necesse est prouidere, si omnia quãdam *Fati* necessitate fiunt?
quid consulto opus est, si omnia fortuitò contingunt?

Et tamen fuère, qui ita stultescerent? Apud Poëtas, *For-
tuna* gubernans, *caca, fatalis, omnipotens* vocatur. Poëtas secuti sunt
oratores. Tullius scribit: *Magnam esse vim, in Fortuna, in vtramq;
partem, vel ad secundas res, vel ad aduersas, quis ignorat?* Idem ali-
bi, *dominam rerum Fortunam* appellat. Iam si de Philosophis sit
sermo, *Fortunam insanam esse & cecam, & brutam* perhibent Philoso-
phi, ait author ad Herennium, *saxòq; instare globo* prædicant volu-
bili. Ex Niceta constat, *Fortune* imaginem, apud quosdam, no-
uaculæ impositam, vel globo, ad prosperæ *Fortune* periculum &
instabilitatem designandam: quod habet etiam Dio Chrysof-
tus. Apud alios, erat gubernaculum nauis insertum manibus
eius,

I.

Nicephor.
lib. 10. hist.
Eccles. c. 26.

II.

Lucret. l. 5.
Cic. l. 2. Of-
fic.
Cicer. pro
Marcello.
Author ad
Heren.
Nicet. 4.
thesaur. in
appendic. 1.
ad heres. 42.
Dio Chryf.
orat. 64.